

ת"פ 26798/05/17 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד סנרט ג'ייקודי וורולג

בית משפט השלום בבאר שבע

ב' חשוון תש"פ
31 אוקטובר 2019

ת"פ 26798-05-17 מדינת ישראל נ' וורולג
תיק חיצוני: 16/382338

לפני	כב' השופט רון סולקין
המאשימה	מדינת ישראל - פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד לואי עזם
נגד	סנרט ג'ייקודי וורולג ע"י ב"כ עו"ד אביחי חג'בי
הנאשם	

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין עבירה של תקיפה חסר ישע בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 368ב(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן ת/1, בהן הורשע הנאשם במסגרת הסדר טיעון, מועסק כמטפל של קשיש, יליד 1930, בתאריך 16/08/16, בשעות הצהריים, עת נכנס הנאשם לחדרו של הקשיש הנפגע והבחין, כי לא שלט בצרכיו - הלם בו באגרופים ובין היתר, נתן לו מכה על גבו וצבט באפו, כאשר ניקה אותו מהפרשותיו.

בהמשך, הכניס את הקשיש הנפגע לחדר האמבטיה כדי לרחצו ושם - הלם בו שוב באמצעות אגרופיו כשעונד טבעת על אחת מאצבעותיו. הטבעת פגעה בזרועו של הקשיש הנפגע וגרמה לו לחבלה של ממש, בדמות פצע מדמם בזרוע. כל זאת, כשהנאשם משמש כאחראי על הקשיש הנפגע, שהוא חסר ישע.

תחילה, כפר הנאשם באשמה, אך במועד שנקבע לשמיעת הראיות - הציג הצדדים הסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום והמאשימה הגבילה עתירתה הענשית לעונש מאסר בפועל בן 12 חדשים, בצירוף עונשים של מאסר צופה פני עתיד; קנס ופיצוי למשפחת הקשיש הנפגע. בהתאם להסדר - נתאפשר להגנה לטעון כראות עיניה בנוגע לרכיבי הענישה.

עוד נקבע, במסגרת ההסדר, כי כל צד יהיה רשאי להציג ראיותיו לענין העונש.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, לענין העונש, תקליטור המתעד את מעשי התקיפה, תוך הסתרת האיברים המוצנעים של הנפגע וכן דוח צפיה (ת/3ב), אשר נתקבל כראיית עזר בלבד.

ההגנה לא הגישה ראיות לענין העונש.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

הנאשם הופנה להערכת שירות המבחן למבוגרים, לצורך הבאת נסיבותיו האישיות לפני בית המשפט בלבד. זאת, בהיעדר התנגדות מטעמה של התביעה.

תסקיר שירות המבחן מפרט את נסיבותיו האישיות של הנאשם, תושב סרילנקה, כבן 44, נשוי ואב לשלושה. כיום - מטפל בקשיש אחר.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד ועבד בתחום החקלאות. לאחר שעבר הכשרה מקצועית מתאימה - הגיע לישראל לצרכי עבודה. הנאשם הציג לשירות המבחן מכתב מאת משפחת הקשיש, אצלה מועסק, לטענתו, כיום (במהלך שמיעת פרשת העונש, נתבקשה הגשת המכתב מטעם ההגנה, אך התביעה התנגדה לכך ובהיעדר התייצבות עורך המכתב - לא ניתן היה לקבלו).

הנאשם, אשר רואין בשירות המבחן באמצעות מתורגמנית - סיפר, כי הקשיש הנפגע היה במצב של שטיון (דמנציה), כמעט ללא יכולות תקשורת. הנאשם ייחס את התנהגותו לעומס העבודה ולמחסור בשעות שינה, כאשר, לדבריו, לא היה מודע לזכויותיו כעובד ולצורך בהקפדה על תנאי עבודה הולמים.

לדבריו, במהלך המקרים המתוארים בכתב האישום - התקשה לשלוט בעצמו והכה את הקשיש הנפגע. לדבריו, לא היה מודע לקיומן של המצלמות אשר תיעדו את האירוע.

הנאשם הביע הכרה בחומרת מעשיו ובושה עליהם. לדבריו - מודע, כיום, לחשיבות השמירה על תנאי העסקה הולמים, שיאפשרו שעות מנוחה, כדי למנוע הידרדרות למצב בו יתקשה לווסת את עצמו.

שירות המבחן שוחח עם בני משפחת הקשיש הנפגע, אשר, במהלך המשפט, הלך לבית עולמו. לדברי בנו של הקשיש, עבד הנאשם במשך כשנתיים בטיפול בו. תחילה, הבחינה המשפחה בתקפנות מצד הנאשם, כלפי האב, אך המשפחה הניחה, לזכותו, כי המדובר באירוע חד פעמי והוא לא היה חמור. בהמשך - הותקנו מצלמות בבית על מנת לפקח על

הנעשה. לדברי הבן, כאשר נחשפה המשפחה למעשים שנעשו כלפי האב - חש זעזוע.

בניגוד לדברי הנאשם, מסר בנו של הקשיש הנפגע, כי המשפחה פעלה ככל הניתן על מנת להקל על הנאשם.

עוד סיפר הבן, כי מאז שנעצר הנאשם - לא יצר כל קשר עם בני המשפחה.

לנוכח הפערים התרבותיים וקשיי השפה, מסר שירות המבחן, כי התקשה להעמיק בדפוסי החשיבה והרגש של הנאשם.

הנאשם נטל אחריות על העבירה. עד כמה שניתן היה להתרשם, מסר שירות המבחן, כי מבין את חומרת מעשיו וכי הדבר אינו מאפיין את התנהגותו בדרך כלל.

עוד מסר שירות המבחן, כי הנאשם הורתע מההליכים המשפטיים וכי הסיכויים, כי ישוב להתנהגות עבריינית - נמוכים.

בסיומו של התסקיר, בא שירות המבחן בהמלצה להשית מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות וכן פיצוי למשפחה הקשיש הנפגע.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טענותיה לעונש בכתב (ת/4), והשלימה אותן על פה.

התביעה הדגישה הפגיעה בערכים המוגנים של שלומו, בריאותו וכבודו של הקשיש חסר הישע כמו גם הפגיעה באמון המשפחה ומעילת הנאשם בתפקידו.

התביעה טענה, כי במצבו הבריאותי, הנפשי וההכרתי של הנפגע - היה על הנאשם לעטוף אותו בחום ובאהבה ולשמור עליו.

התביעה טענה לנזקים נפשיים שנגרמו - הן לקשיש הנפגע והן לבני משפחתו, אשר נאלצה לחזות באבי המשפחה מוכה. התביעה עותרת לנהוג ביד קשה כלפי מי שפוגע בקשישים ובחסרי ישע, שאינם מסוגלים להשמיע את קולם.

התביעה עותרת למתחם ענישה, שינוע בין 10 עד 24 חדשי מאסר בפועל. במסגרת המתחם עותרת התביעה להשית את ענשו של הנאשם בחלק התחתון.

עוד עותרת התביעה לעונשים של מאסר על תנאי משמעותי; קנס; פיצוי הולם למשפחת הקשיש הנפגע.

ההגנה עתרה לאמץ המלצתו הענשית של שירות המבחן.

ההגנה טענה, כי הנאשם נקלע לעבור העבירה בלא שקדם תכנון למעשים. ההגנה בקשה לראות במעשים בבחינת אירוע אחד.

ההגנה, כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות (יצוין, כי אין מידע בנוגע להרשעותיו במדינת מוצאו).

ההגנה טענה, כי בעבור הנאשם, תושב זר - יהווה עונש מאסר בפועל בבחינת עונש קשה במיוחד.

בדברו האחרון, מסר הנאשם, כי זו העבירה הראשונה שעבר מאז שהגיע לארץ. כי המדובר בעבודה קשה שלא היה לו נסיון קודם בה. כי כיום מטפל בקשיש במשפחה אחרת ואף קיבל המלצה מבני המשפחה.

דין והכרעה

העבירה שעבר הנאשם חמורה ואף אכזרית.

די בצפיה בתקליטור ת/3א, על מנת להבחין בתחושת ההשפלה העמוקה והפגיעה שחש הקשיש הנפגע וזאת גם במצבו השטיוני.

לא בכדי, נשא נעים זמירות ישראל - דוד המלך - תחינה לבורא עולם - "אל תשליכני לעת זקנה, ככלות כחי אל תעזבני..." (תהלים, פרק ע"א, פסוק ט').

כל אדם חושש משלב בחייו, בו יאבד את עשתונותיו ואת שליטתו על מהלך חייו.

במצב שכזה, חובתנו, כחברה, לאפשר לקשיש, חסר ישע, גם מי שהכרתו או הבנתו כבר אינם שלמים - להזדקן בכבוד ולעשות הכל, על מנת שיסיים את חייו עטוף בחמלה ובחסד.

תורת ישראל מצווה אותנו "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן" (ויקרא, פרק י"ט פסוק ל"ב). חובה זו קמה כלפי כל זקן שהוא, גם עם הארץ, אפילו זקן אשמאי ואף מבלי קשר לשאלה, האם מדובר במי שהוא בן לעם ישראל או בן לעם אחר. ראו דברי רבי יוחנן בגמרא, מסכת קידושין, דף ל"ג, ע"א. כן ראו ספר החינוך, מצווה רנ"ז.

על פגיעה בחסרי ישע - ילדים וזקנים - אין ולא צריכה להיות מחילה. רשויות החוק, ובתוכם - בית המשפט - הם הנדרשים לזעוק את זעקתם.

המעשים מהסוג הנזכר בכתב האיטום, מהווים גם מעילה, ואף ניצול לרעה, של אמון המשפחות, המפקידות את חסר הישע בידי של אחר, כשאין אפשרות לעקוב ולפקח אחר צעדיו כל העת.

לצורך קביעת מתחם הענישה - יובאו להלן פסיקות שונות במקרים דומים. יצוין, כי לא בכל המקרים סעיף העבירה היה זהה, אך הנקודה המכרעת היא הדמיון במעשים.

· בפסק הדין רע"פ 6590/16 **זידן נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים) אושר פסק דין של בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים, אשר העמיד ענשו של מטפל, שתקף חוסה במעון, על 10 חדשים מאסר בפועל (תוך קביעת מתחם, שינוע בין 9 - 24 חדשי מאסר בפועל).

· בפסק הדין ע.פ. 2444/15 **עומר נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים) אושר עונש מאסר בן 12 חדשים על אח בבית חולים סיעודי, שתקף קשישה בת 83, שהיתה מונשמת ומחוסרת הכרה. מתחם הענישה באותו מקרה, נקבע בין 8 עד 30 חדשי מאסר בפועל.

· בפסק הדין ע.פ. 8780/16 **רויו נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), אושר עונש בן 10 חדשים מאסר בפועל על מטפלת סיעודית, שתקפה קשישה חסרת ישע, בכך שאחזה בפניה, צעקה עליה, דחפה אותה וסטרה לה. המתחם שנקבע שם נע בין 10 עד 30 חדשים מאסר בפועל.

בהתאם לפסיקה שהוצגה, יעמיד בית המשפט את מתחם הענישה - החל מ-10 ועד 24 חדשים מאסר בפועל.

אשר לקביעת הענישה במסגרת המתחם - בדומה להערכת שירות המבחן - מוצא בית המשפט, קושי לגבש מסקנה בשאלת דפוסי של הנאשם, אשר במהלך הדיון במשפט, הסתייע בשני מתורגמנים. גם הנתונים שמסר לשירות המבחן, אינם כאלה הניתנים לאימות.

אף בנוגע לפרטים שמסר בדבר תנאי עבודתו - המדובר בטענות, שהוכחו על ידי משפחת הקשיש הנפגע ולא הוצגה כל ראיה התומכת בטענות אלה. יצוין, כי הנאשם הגיע לארץ, כשמודע לטיב העבודה בה עומד להיות משולב ומדבריו עולה, כי אף עבר הדרכה מתאימה בארץ מגוריו.

הדבר היחיד שהוא ודאי, בכל הנוגע לאפיו ולתכונותיו של הנאשם, הוא האופן האלים, המשפיל והמבזה, בו התייחס לקשיש נפגע העבירה. לענין זה, יצוין, כי חובת כיבוד מי שהם באים בימים - היא חובה מוסרית אוניברסלית, המקובלת בכלל התרבויות והדתות בעולם. אין המדובר בערך מיוחד, שצריך ללמוד או להפנים.

מכל מקום, בעבירות מסוג זה, אשר מהוות כשל ערכי כה חמור, והן אף קשות מאוד לגילוי - נסוגות נסיבותיו האיטיות

של הנאשם מפני הצורך להבטיח את שלומם של חסרי הישע וגם הצורך להרתיע - הן את הנאשם עצמו והן אחרים.

בית המשפט אינו מוצא, כי האינטרס הציבורי יסכין עם ענישה שאיננה כוללת מאסר בפועל, לריצוי בכליאה ממשית, בעבירות אלה.

משלא הוצגו הרשעות קודמות בענינו של הנאשם - אין אלא להניח, שאין לחובתו הרשעות קודמות. לפיכך, וכן לאור הודאתו באשמה - יועמד עונשו על הצד הנמוך של מתחם הענישה.

ענישה זו היא במסגרת טווח הענישה, כפי שסוכם במסגרת ההסדר.

בנוסף, לאור כך שהנאשם עדין מועסק בארץ - יושת עליו עונש מאסר מותנה.

מעשיו של הנאשם פגעו באינטרס הציבורי, לאחר שמדינת ישראל הביעה בו אמון ואף השקיעה משאבים בהבאת הנאשם, כעובד זר, ובשמירה ופיקוח על זכויותיו. משכך - יושת קנס, אם גם לא על הצד הגבוה.

בית המשפט מקבל עתירת התביעה לחייב הנאשם בפיצוי משמעותי למשפחת הקשיש הנפגע. על אף שהקשיש הנפגע כבר נפטר, הרי נפסק, לא פעם, כי קרובי משפחתו של נפגע עבירה שהלך לעולמו, זכאים לפיצוי. ראו, בין היתר, דנ"פ 5625,5683/16 **אסרף ואח' וכן מדינת ישראל נ' בוקבזה ואח'** (פורסם במאגרים). במקרה דנן, נפגעו קרובי המשפחה גם באופן ישיר, הן מהפגיעה בכבוד משפחתם וברגשותיהם, כאשר נחשפו להתנהגות האלימה כלפי אבי המשפחה, שנאלץ לסיים חייו כשבשנותיו האחרונות סבל השפלה כה קשה; הן כתוצאה מהצורך להשקיע באמצעי מעקב, לחשיפת התנהגותו של המטפל - הנאשם. עוד נפסק, בכל הנוגע לפיצוי נפגעי עבירה, כי יכולתו הכלכלית של הנאשם, איננה בבחינת שיקול בעת קביעת הפיצוי, ממש כפי שלא היה בית המשפט מתחשב בכך, בהליך אזרחי. ראו ע.פ. 5761/05 **מג'דלאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים). מכל מקום, כאמור, ממשיך הנאשם לעבוד ולו מקורות הכנסה.

ברי, כי הפיצוי שייפסק, לא ישקף מלוא הנזקים, שנגרמו לנפגע ז"ל ולמשפחתו. הרי, בהליך זה, אין בידי בית המשפט הכלים לשום את מלוא הנזק. אין מניעה, כי בני המשפחה ינקטו בהליכים לצורך מימוש זכויותיהם האזרחיות. אך בפסיקת הפיצוי בהליך דנן יש משום הכרה בסבל שנגרם להם.

לאחר שבית המשפט שמע טענות הצדדים (ועיין בטענות התביעה בכתב); עיין בפסיקה שהוצגה; עיין בתסקיר שירות המבחן למבוגרים; עיין בראיות לעונש; שמע דברו האחרון של הנאשם - גוזר על הנאשם העונשים הבאים:

א. 10 חדשים מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, ככל שקיימים, בהתאם לרישומי שב"ס;

- ב. 12 חדשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י', סימנים א', ג', ו', ו1, ו2;
- ג. 6 חדשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה אחרת בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י';
- ד. קנס בסך 5,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו;
- ה. פיצוי למשפחתו של נפגע העבירה, בסך 25,000 ₪;
- ו. הקנס והפיצוי ישולמו, כל אחד, ב- 10 שעורים שווים ורצופים, החל מיום 15.12.2019 ובכל 15 לחודש שלאחר מכן. לא יועבר אחד התשלומים במועד - תועמד היתרה לפירעון מידי.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו כעת.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן למבוגרים.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, ב' חשוון תש"פ, 31 אוקטובר 2019, במעמד הצדדים.